

Літературне читання, 4 клас
Діагностувальна робота. Читання мовчки.

Прізвище , ім'я _____

Прочитай текст

Світлячок

Щовечора світлячок своїм ліхтариком освітлював стежину, якою ходили мешканці лісу. Метелики, джмелі, павуки – усі раділи з появи світлячка з ліхтариком. А йому теж було приємно робити добро, дарувати комахам радість.

На тій стежині, котру осявав світлячок, лежав гострий камінь. А з віконечка своєї хатинки, що стояла під пеньком, неподалік від каменя, не зводячи очиць зі світлячкового ліхтарика, дивився маленький пустун – скакунець. – От коли б той ліхтарик погас. Сміху було б! Дядько Джміль, повертаючись додому, зачепився б за гостробокій камінь та й мішок свій із дарунками загубив би. Мені б усе дісталось! А що, коли той ліхтарик погасити?

Він знайшов шматок гуми і змайстрував рогатку. Відчинивши віконце, скакунець стрельнув прямисінько у ліхтарик світлячка, і той згас.

– Як же мені тепер бути? – засумував світлячок. – Незабаром до своїх осель повертатимуться лісові мешканці. Чи ж втраплять вони обійти той камінь?

А стрибунець причаївся біля віконця й спостерігає, що з того буде. Навкруги зробилось темно.

– Ой! – раптом чує світлячок чийсь голос.

– Правіше ідіть! – крикнув світлячок.

– Чому ліхтарик не горить? У такій пільмі додому не доберуся...

Все те чує й стрибунець.

Світлячок вийшов на стежину і почав усіх попереджати про небезпеку. – Світлячку, мене чекає мій малий скакунець. Він дуже боязкий, – сказала мати стрибунця. – То я навпрошки пройду. Швидше буде.

– Мамо! Я тобі назустріч вийшов, – гукнув скакунець, потерпаючи зі страху.

– Який же ти у мене розумник ростеш, – похвалила мати. – Пошукаймо мої окуляри. Вони десь біля гостробокого. Не інакше, якийсь бешкетник ліхтарика розбив... Того, хто робить зло іншому, ніхто не любить. Для того й сонечко не так яскраво світить.

– Мамо! – хотів щось сказати стрибунець, та передумав.

А мати продовжувала:

– Щоб тому, хто нашого ліхтарика розбив, на день народження подарунків не дарували.

– Мамочко! – вигукнув стрибунець . – Тримай мене. Мене злющий камінь за штанці вхопив!

Стрибунцеві здалося, що капосний камінь ворухнувся й ніби почав з нього глузувати.

– Мамочко! Він кепкує з мене!

– Кепкують з недобрих та злих. Ти ж у мене хороший... Чи не так?

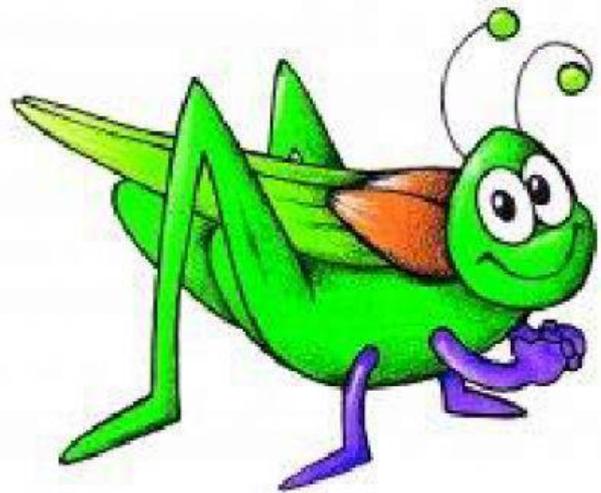
Стрибунець не відповів. Він низенько опустив голову, закліпав очима, дістав з кишені рогатку й простяг її матері:

– Це я розбив нашого ліхтарика. Пробач мені, матусю.

– А хіба може бути щасливий той, хто чинить зло? - запитала мати.

Наступної ночі на пеньку знову стояв усміхнений світлячок і високо тримав крихітного ліхтарика. Він освітлював стежину, а скакунець чатував біля світлячка, щоб ліхтарик більше ніколи не згасав.

За В. Мельником (380 слів)

Виконай завдання.

1. Визнач жанр твору.

казка   оповідання   легенда   вірш

2. Скакунець жив у хатинці, що стояла

біля рівчака   під пеньком, неподалік від каменя

біля папороті   біля стежини

3. Скакунець хотів погасити ліхтарик, щоб

забрати усі дарунки   випробувати рогатку

посміятися з комах   нашкодити світлячкові

4. Лісові мешканці раділи світлячку, бо він

мав ліхтарик і освітлював ним стежину

роз'яснював дорогу

зустрічав усіх на стежині

показував усім камінь

5. Після добрих маминих слів скакунець відчув

сором

вдячність

розгубленість

радість

6. Головна думка казки така:

Злого ніхто не любить.

Світлячок – справжній друг.

Скакунець розбив ліхтарик і зізнався в скоєному.

Не може бути щасливий той, хто чинить зло.

7. Установи послідовність подій у тексті

Скакунець розбив ліхтарик.

Скакунець усвідомлює свою помилку.

Світлячок попереджає всіх про небезпеку.

Розмова скакунця з мамою.

8. Установи відповідність між героями тексту та їхньою характеристикою

Герої тексту

скакунець

світлячок

мама стрибунця

Характеристика героїв

полохливість

доброзичливість

мудрість

9. Чому так хвилювався світлячок, коли погас його ліхтарик?

---

10. Запиши назви комах, які згадуються у тексті.

---

12. Що ти порадив би скакунцеві? Свою думку обґрунтуй.
